

OBSAH

<i>Předmluva (JUDr. Richard Salzmann)</i>	14
1. JEDNOTNÝ VNITŘNÍ TRH EU JAKO VÝVOJOVÁ ETAPA EVROPSKÉHO BANKOVNICTVÍ	
1.1 EVROPSKÉ BANKOVNICTVÍ SPOLEČNÉHO TRHU EHS	19
1.1.1 Zřizovací smlouvy o Evropských společenstvích	19
1.1.2 Zásady společného trhu	20
1.1.3 Právo ES a sblížení práva členských států	21
1.2 VZNIK JEDNOTNÉHO VNITŘNÍHO TRHU ES	23
1.2.1 Charakteristika jednotného vnitřního trhu	24
1.2.2 Právní rámec jednotného vnitřního trhu	25
1.3 JEDNOTNÝ VNITŘNÍ TRH PO VZNIKU EVROPSKÉ UNIE	25
1.3.1 Vazba jednotného vnitřního trhu k prvnímu pilíři Evropské unie	25
1.3.2 Princip subsidiarity	26
1.4 APLIKACE PODMÍNEK JEDNOTNÉHO VNITŘNÍHO TRHU NA PŘIDRUŽENÉ ZEMĚ STŘEDNÍ A VÝCHODNÍ EVROPY	27
1.4.1 Účel Bílé knihy EU 1995	27
1.4.2 Dopad Bílé knihy 1995 na bankovníctví	29
1.4.3 Bílá kniha 1995 jako průvodce po jednotném vnitřním trhu EU	33
1.5 PRÁVNÍ ZÁKLADY EVROPSKÉ MĚNOVÉ UNIE	34
1.5.1 Právní otázky plnění kritéria státního dluhu a rozpočtového deficitu	36
1.5.2 Právní otázky plnění kritéria normálních pásem směnných kurzů	37
1.5.3 Odhad vývoje finančních služeb od jednotného vnitřního trhu k měnové unii	40
1.5.3.1 Problémy bezbariérového trhu finančních služeb	40
1.5.4 Země střední a východní Evropy a cesta evropského bankovníctví k měnové unii	42

LITERATURA K 1. KAPITOLE	44
PŘÍLOHY K 1. KAPITOLE (SEZNAM)	44

2. ZÁSADY BANKOVNÍHO DOHLEDU

2.1 PRVNÍ BANKOVNÍ SMĚRNICE

2.1.1 Požadavky při zahájení činnosti úvěrové instituce	48
2.1.2 Požadavky při provozování činnosti úvěrové instituce	48
2.1.3 Podnikání bank se sídlem vně ES/EU	49
2.1.4 Okruh subjektů právních vztahů upravovaných první bankovní směrnici	49

2.2 PŘIJETÍ DRUHÉ BANKOVNÍ SMĚRNICE

2.2.1 Rozsah druhé bankovní směrnice	51
2.2.2 Seznam bankovních činností	53
2.2.3 Vzájemné uznávání bankovních licencí	54
2.2.4 Postup při provozování bankovních služeb v celém ES/EU	54
2.2.4.1 Zřízení poboček	55
2.2.4.2 Poskytování bankovních služeb	56
2.2.5 Pojetí kontroly domovským členským státem	56
2.2.5.1 Zbytkové pravomoci přijímajícího členského státu	57
2.2.6 Harmonizace základních regulačních standardů	58
2.2.6.1 Základní požadavky pro vydávání oprávnění	58
2.2.6.2 Zajišťovací standardy pro vlastnictví a majetkovou účast	58
2.2.6.3 Harmonizace základních standardů bankovního dohledu	59

2.3 BANKOVNÍ DOHLED NAD SUBJEKTY Z NEČLENSKÝCH ZEMÍ EU .60

2.3.1 Zásady podnikání bankovních subjektů z nečlenských zemí EU ..60	
2.3.1.1 Výměna informací	60
2.3.1.2 Zásahy a dohled ze strany Evropské komise	61
2.3.1.3 Pojem efektivního přístupu na trhy	61
2.3.2 Zásada vzájemnosti a Česká republika	63
2.3.2.1 Zásada vzájemnosti podle Evropské dohody	63
2.3.2.2 Výjimky z uplatňování zásady vzájemnosti podle Evropské dohody	63
2.3.2.3 Poskytování bankovních služeb	64

2.4 NOVELA PRVNÍ A DRUHÉ BANKOVNÍ SMĚRNICE	66
2.4.1 Působnost třetí bankovní směrnice a její hlavní zásada - zásada obezřetného dohledu	66
2.4.2 Zásada obezřetného dohledu a tzv. „úzké vazby“	66
2.4.3 Zásada obezřetného dohledu a zásada vzájemného uznávání	67
2.4.4 Zásada obezřetného dohledu a výměna informací	68
2.4.5 Zásada obezřetného dohledu a povinnosti auditora	69
2.5 BANKOVNÍ DOHLED NA KONSOLIDOVANÉM ZÁKLADĚ	71
2.5.1 Směrnice ES o dohledu na konsolidovaném základě	71
2.5.2 Kompetenční ustanovení pro konsolidovaný dohled	71
2.6 ROČNÍ ÚČETNÍ ZÁVĚRKY A KONSOLIDOVANÉ ÚČETNÍ ZÁVĚRKY BANK A JINÝCH FINANČNÍCH INSTITUCÍ	73
2.6.1 Místo směrnice o účetních závěrkách v systému právních norem ES a její věcná působnost	73
2.6.2 Zásady směrnice o účetních závěrkách	73
2.6.3 Uplatňování směrnice o účetních závěrkách v zemích EU a v ČR	74
LITERATURA KE 2. KAPITOLE	75
PŘÍLOHY KE 2. KAPITOLE (SEZNAM)	75
3. VLASTNÍ FONDY, LIKVIDITA, KAPITÁLOVÁ PŘIMĚŘENOST A ÚVĚROVÁ ANGAŽOVANOST	
3.1 SMĚRNICE ES O VLASTNÍCH FONDECH ÚVĚROVÝCH INSTITUCÍ	77
3.1.1 Struktura právní úpravy vlastních fondů	77
3.1.2 Hlavní obsahové části směrnice o vlastních fondech	77
3.1.2.1 Složení nekonsolidovaných vlastních fondů	78
3.1.2.2 Odečitelné položky	79
3.1.2.3 Odchylný režim pro výpočet nekonsolidovaných vlastních fondů v jednotlivých členských státech	79
3.1.2.4 Poměr původních základních fondů a dodatečných základních fondů	81
3.2 SMĚRNICE ES O UKAZATELI PLATEBNÍ SCHOPNOSTI	82
3.2.1 Struktura právní úpravy ukazatelů platební schopnosti	82

3.2.2	Věcná působnost směrnice o ukazateli platební schopnosti	83
3.2.3	Osobní působnost směrnice o ukazateli platební schopnosti	84
3.2.4	Riziková ocenění	84
3.2.5	Minimální ukazatel platební schopnosti	88
3.2.6	Vztah k českému právu	88

3.3 SMĚRNICE ES O KAPITÁLOVÉ PŘIMĚŘENOSTI INVESTIČNÍCH FIREM A ÚVĚROVÝCH INSTITUCÍ89

3.3.1	Význam směrnice pro podnikání na finančních trzích	89
3.3.1.1	Sjednocení propočtů kapitálové přiměřenosti	89
3.3.1.2	Tržní rizika	89
3.3.2	Právní charakteristika směrnice	90
3.3.3	Význam směrnice pro český bankovní sektor	91

3.4 SMĚRNICE ES O VELKÉ ÚVĚROVÉ ANGAŽOVANOSTI93

3.4.1	Vývoj právní úpravy velké úvěrové angažovanosti v ES	93
3.4.2	Povinnosti plynoucí ze směrnice o velké úvěrové angažovanosti	93
3.4.2.1	Ohlašovací povinnost	93
3.4.2.2	Limity úvěrové angažovanosti a odečitatelné položky	94
3.4.3	Překročení limitů	95
3.4.4	Minimální harmonizace	95

LITERATURA KE 3. KAPITOLE97

PŘÍLOHY KE 3. KAPITOLE (SEZNAM)97

4. OCHRANA KLIENTŮ A OCHRANA FINANČNÍ SOUSTAVY

4.1	OCHRANA KLIENTŮ ÚVĚROVÝCH OBCHODŮ	99
4.1.1	První směrnice ES o spotřebitelském úvěru	100
4.1.1.1	Minimální harmonizační účinek první směrnice ES o spotřebitelském úvěru	100
4.1.1.2	Stav transpozice první směrnice ES o spotřebitelském úvěru do právních řádů členských států ES/EU	101
4.1.2	Druhá směrnice ES o spotřebitelském úvěru	103
4.1.2.1	Vzorec pro výpočet procentní sazby úvěru	103
4.1.2.2	Typové příklady výpočtu roční procentní sazby úvěru	104
4.1.3	Návrh směrnice ES o hypotečním úvěru	106

4.1.3.1	Hlavní cíle návrhu směrnice ES o hypotečním úvěru	106
4.1.3.2	Vztah návrhu směrnice ES o hypotečním úvěru k bankovnímu dohledu	107
4.1.4	Ochrana proti předluženosti	108
4.1.4.1	Předluženost jako problém národního práva	108
4.1.4.2	Likvidační a reorganizační řešení předluženosti	109
4.1.4.3	Právní limity reorganizačního přístupu	110
4.1.4.4	Zajištění pohledávek	111
4.2	OCHRANA VKLADATELŮ	112
4.2.1	Definice vkladu	112
4.2.2	Zásada povinného pojištění vkladů	113
4.2.2.1	Zajištění závazků z povinného pojištění vkladů	114
4.2.3	Limity ochrany vkladatelů	114
4.2.3.1	Horní hranice pojištění vkladů a její pohyb	114
4.2.3.2	Pojištění vkladů u zahraničních subjektů	115
4.2.4	Negativní působnost směrnice o pojištění vkladů	115
4.3	PŘEDCHÁZENÍ PRANÍ PENĚZ	116
4.3.1	Směrnice o předcházení praní peněz jako klíčové opatření pro bankovní sektor	116
4.3.2	Minimální harmonizační účinek směrnice	117
4.3.3	Obecná ustanovení směrnice	118
4.3.3.1	Definice „špinavých peněz“	118
4.3.3.2	Interpretace skutků zakládajících praní peněz	119
4.3.4	Základní povinnosti plynoucí ze směrnice	119
4.3.4.1	Identifikační povinnost	120
4.3.4.2	Oznamovací povinnost	120
4.3.4.3	Mlčenlivost a odpovědnost za porušení bankovního tajemství	121
	LITERATURA KE 4. KAPITOLE	122
	PŘÍLOHY KE 4. KAPITOLE (SEZNAM)	122

5. ZÁSADY INVESTIČNÍHO BANKOVNICTVÍ

5.1	SMĚRNICE ES O INVESTIČNÍCH FONDECH A SPOLEČNOSTECH	124
5.1.1	Místo směrnice v právním řádu ES a její funkce	124

5.1.2	Věcná působnost směrnice	124
5.1.3	Obsahové prvky směrnice	124
5.1.4	Vztah směrnice k právním řádům členských zemí EU a k právnímu řádu ČR	125

5.2 SMĚRNICE ES O INVESTIČNÍCH SLUŽBÁCH V OBLASTI CENNÝCH PAPIRŮ127

5.2.1	Vztah směrnice k bankám a investičním společnostem	127
5.2.2	Ustanovení směrnice pro oblast povolovacího režimu a dohledu	127
5.2.3	Význam směrnice pro české emitenty na cizích kapitálových trzích	128

5.3. ZVEŘEJŇOVÁNÍ INFORMACÍ O PODSTATNÝCH PODÍLECH130

5.3.1	Vznik povinnosti zveřejňovat informace	130
5.3.2	Způsob výkonu povinnosti zveřejňovat informace	131
5.3.3	Aplikace směrnice do českého právního řádu	132

5.4 SMĚRNICE ES O VEŘEJNÉM NABÍZENÍ CENNÝCH PAPIRŮ134

5.4.1	Rozsah působnosti směrnice	134
5.4.2	Obsah prospektu cenných papírů	136
5.4.3	Vzájemné uznávání a spolupráce členských států	138
5.4.4	Vztah k českým kapitálovým tržím	138

5.5 PODMÍNKY PRO KÓTOVÁNÍ CENNÝCH PAPIRŮ140

5.5.1	Struktura právní úpravy podmínek pro kótování cenných papírů	150
5.5.2	Rozsah působnosti směrnice o podmínkách pro kótování cenných papírů	141
5.5.3	Podmínky pro kótování	141
5.5.3.1	Podmínky vztahující se k akciovým společnostem	141
5.5.3.2	Podmínky vztahující se k akciím	141
5.5.3.3	Podmínky vztahující se k dluhopisům	143
5.5.4	Práva a povinnosti členských států	144
5.5.5	Institucionální zajištění	145
5.5.5.1	Institucionální zajištění v rámci členských států	145
5.5.5.2	Institucionální spolupráce mezi členskými státy	146

5.5.5.3. Institucionální spolupráce na úrovni orgánů EU	146
5.5.6. Zveřejňování informací a jejich ochrana	147
5.5.6.1. Způsob zveřejňování informací	147
5.5.5.2. Ochrana důvěrných informací	147
5.6. PŘEDCHÁZENÍ ZNEUŽÍVÁNÍ PRIVILEGOVANÝCH INFORMACÍ	148
5.6.1. Pojem a předmět právní úpravy	148
5.6.2. Působnost směrnice proti zneužívání privilegovaných informací	148
5.6.3. Pojem interní (privilegované) informace	149
5.6.4. Osoby s privilegovaným přístupem k interním informacím	150
5.7. INVESTIČNÍ BANKOVNICTVÍ A PENZIJNÍ FONDY	151
5.7.1. Regulace penzijních fondů členskými státy	151
5.7.2. Právní dimeze regulace penzijních fondů členskými státy	151
5.7.3. Ekonomická dimenze regulace penzijních fondů členskými státy	153
5.7.4. Výhledy do budoucnosti a vztah k našemu vstupu do EU	154
LITERATURA K 5. KAPITOLE	154
PŘÍLOHY K 5. KAPITOLE (SEZNAM)	156

PŘÍLOHY

1/I	Smlouva z 25. března 1957 o založení Evropského hospodářského společenství ve znění Aktu o jednotné Evropě ze dne 17. a 28. února 1986 a pozměněná jakožto Smlouva o Evropském společenství na základě Smlouvy o Evropské unii ze 7. února 1992 (výňatky)	159

1/II	Evropská dohoda ze 4. října 1993 zakládající přidružení mezi Českou republikou na jedné straně a Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na straně druhé ve znění sdělení Ministerstva zahraničních věcí ČR č. 7/1995 Sb. (výňatky)	168

2/I	První směrnice Rady ES z 12. prosince 1977 o koordinaci zákonů, nařízení a správních předpisů vztahujících se ke zřizování a provozování obchodní činnosti úvěrových institucí (tzv. první bankovní směrnice) č. 77/780/EHS	175